

## Høringsinnspill – forslag til ny prosess for rapportering til Norsk vitenskapsindeks

Vi viser til brev av 20.05.2021 og takker for muligheten til å komme med innspill til forslag til ny prosess for rapportering til Norsk vitenskapsindeks (NVI).

Unit skriver i følgebrevet at «Arbeidet med registrering av vitenskapelige publikasjoner, kontroll og godkjenning for NVI-rapportering kan i dag ta mye tid ved mange institusjoner. Det kan derfor være hensiktsmessig å forenkle denne prosessen ved etablering av den nye tjenesten, forutsatt at de formelle kravene som stilles blir ivarettatt.» Dette er en vurdering vi deler. Og USN er svært positive til utviklingen av et nytt nasjonalt forskningsinformasjonssystem og nasjonalt vitenarkiv.

Vi anerkjenner at det er forslag til ny prosess for rapportering som er på høring, men det er vanskelig å skille prosess fra system for rapportering, så vi tillater oss derfor å komme med noen kommentarer til både prosess og tilhørende forskningsinformasjonssystem.

Det er ønskelig med mer automatisering, bedre datakvalitet og videreutvikling av rutiner for kontroll av data. USN mener at denne effektiviseringen kan realiseres gjennom følgende:

### Sentral import av metadata til nasjonalt forskningsinformasjonssystem

Et nytt nasjonalt forskningsinformasjonssystem må baseres på gjenbruk av data som finnes i ulike nasjonale og internasjonale databaser. Data bør importeres fra Scopus eller Web of Science. I tillegg bør man etterstrebe import fra flere kilder; fagspesifikke databaser som PubMed, NORART, kilder som inneholder norske bokpublikasjoner, samt databaser som inneholder ikke-vitenskapelige resultater og altmetrics. Denne sentralimporten må gjøres av Unit. Det er etter vår mening ikke hensiktsmessig at importen av data fordeles mellom institusjonene. Og det er uklokt å utvikle et nytt forskningsinformasjonssystem som legger opp til mer manuell registrering av vitenskapelige publikasjoner enn i dag.

### Sentral Import av fulltekst til nasjonalt vitenarkiv

I Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler slår regjeringen fast at alle artikler skal deponeres i et egnet vitenarkiv. Regjeringen vil også «kreve deponering i vitenarkiv lokalt eller nasjonalt som en forutsetning for at artiklene skal telle i den resultatbaserte finansieringen. Kravet forutsetter at vitenarkiv og annen nødvendig infrastruktur for deponering er tilgjengelig for alle forskningsinstitusjonene.»<sup>1</sup>

Ettersom NVI-rapporteringen ligger til grunn for uttelling i den resultatbaserte finansieringen mener vi at de nye rutinene Unit har foreslått også burde inneholde et punkt om avlevering til vitenarkiv.

Frem til nå har denne avleveringen vært gjort manuelt, primært av forskere. Dette har medført en del misnøye i mange miljøer. Misnøyen har særlig vært knyttet til deponeringen av artikler som allerede er åpent tilgjengelige. Med Unit avtalene har svært mye av norsk forskning blitt gjort åpent tilgjengelig med en creative commons lisens. USN mener denne prosessen bør automatiseres i nytt nasjonalt forskningsinformasjonssystem/vitenarkiv. Vitenskapelige artikler som er publisert med en

---

<sup>1</sup> [https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-mal-og-retningslinjer-for-åpen-tilgang-til-vitenskapelige-artikler/id2567591/#\\_ftn3](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-mal-og-retningslinjer-for-åpen-tilgang-til-vitenskapelige-artikler/id2567591/#_ftn3)

creative commons lisens i et abonnementstidsskrift (Unit avtalene), eller i et open access tidsskrift bør lastes ned og legges i nasjonalt vitenarkiv av Unit, samtidig med sentral import av metadata.

### Sentral godkjenning av publikasjoner for NVI-rapportering

I dag må alle involverte institusjoner gjøre en parallell kontroll og godkjenning av sampublikasjoner. Dette er svært arbeidskrevende. USN mener det bør utredes om Unit i forbindelse med nasjonal sentralimport kan godkjenne publikasjoner for NVI-rapportering. De aller fleste innførsler i Scopus/Web of Science inneholder nok metadata til at rapportering vil kunne gjennomføres. I tillegg til metadata om tidsskrift og utgivelse dreier dette seg om navn, tilhørighet og kategori. En forutsetning for denne arbeidsflyten er at persondata importeres fra institusjonenes HR-systemer, og at publikasjoner på denne måten kan kobles til et lavere nivå enn institusjonsnivået ettersom de fleste vil være ansatt på et institutt.

Vi erfarer at datakvaliteten for manuelt registrerte publikasjoner ofte er dårligere enn publikasjoner importert fra Scopus. For manuelt registrerte poster bør derfor alle involverte institusjoner godkjenne.

Alle institusjoner bør stå fritt til å endre forfatteradresse i eget stedkodehierarki etter Unit har godkjent. Det samme bør gjelde for publikasjoner som er manuelt registrert og godkjent av superbrukere ved deltagende institusjoner.

### Gjenbruk av data på tvers av systemer og plattformer

NVI-rapporteringen skjer i dag i Cristin. Men Cristin er så mye mer for både institusjoner, enkeltforskere, myndigheter og andre. Informasjonen fra Cristin gjenbrukes på institusjonelle nettsider, på forskerprofiler, i forbindelse med rapportering til Forskningsrådet med mer. NVI-rapporteringen kan derfor ikke ses på uavhengig av resten av CRIS-systemet, og dataflyten rundt dette.

Vi skulle gjerne sett at Unit beskrev hvordan prosess for NVI-rapportering/registrering av vitenskapelige publikasjoner skal fungere i sammenheng med de andre informasjonselementene som må være til stede i et nasjonalt forskningsinformasjonssystem.

I tillegg mener USN at utviklingen av et nytt forskningsinformasjonssystem bør koordineres med utviklingen av Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB), samt prosjektet som skal se på Tilgjengeliggjøring og deling av forskningsadministrativ informasjon (TILDE).

## USNs tilbakemeldinger til innspillsdokumentets del 4

### 4.1 Roller i NVA. Unit ber om innspill på de rettighetene som vil være relevante i NVI-rapporteringen.

Vi er litt i stuss over dette punktet. Så vidt vi kan forstå må det Unit betegner som «registrator» være forfatter. I de aller fleste tilfeller er dette en faglig ansatt. Dette blir blant annet klart ettersom det i forslaget står at «registrator» har en «brukerprofil og kan koble sin ORCID til denne». Det er forskere som har en ORCID. I dagens Cristin har disse en «forskerprofil». Hvorfor ikke bare fortsette å kalle disse personene/denne rollen «forsker»?

Å bruke betegnelsen «registrator» skjuler hvor mye merarbeid som legges på forskere i den foreslåtte prosessen. Under punkt 4.2 Registrering av NVI-publikasjoner i NVA står det at

«Registrering gjøres av Registrator». Unit foreslår altså at forskere skal registrere i NVA «manuelt eller ved import av metadata fra ekstern datakilde via DOI eller annen lenke til publikasjonen.»

Å foreslå et prosess som tilsynelatende skal baseres på at forskere skal registrere mer enn de gjør i dagens Cristin er svært uheldig. Allerede nå er det mange forskere som i begrenset grad ser hensikten med å registrere i Cristin; blir det merarbeid vil det ytterligere kunne svekke motivasjonen, og således gjøre Cristin-registreringen dårligere.

Det står riktignok at «Dagens Sentralimport til Cristin vil ikke bli videreført i NVA med nåværende funksjonalitet. Det er derfor startet et arbeid for å få oppgradert denne tjenesten for bruk med NVA.» Dette er bra. Men gitt den lave utviklingshastigheten vi har blitt vant til i Cristin, tenker vi at det uvisst hvor lang tid det vil ta å utvikle denne funksjonen for sentralimport. Og nytt system bør ikke lanseres før denne funksjonen er på plass. Vi ønsker ikke et system som innebærer mer manuell registrering for forskere.

Når det gjelder rollene «kurator» og «redaktør» tilsvarer dette, så vidt vi kan se, rollene «superbruker» og «institusjonssuperbruker» i Cristin. Det sistnevnte er innarbeidede termer som vi foreslår at man beholder. Kurator og redaktør har i en del sammenhenger et annet meningsinnhold.

Når det gjelder rettighetene/oppgavene som gis til disse, ønsker vi å bemerke to ting;

- 1) En arbeidsflyt som legger opp til at «kurator» skal «godkjenne publisering av nye publikasjoner» innebærer merarbeid for ansatte i bibliotek/forskningsadministrasjon. Det er uheldig.
- 2) Forfatter/registrator bør kunne redigere alle sine resultater frem til rapportering. Superbruker/kurator/redaktør bør kunne redigere alle institusjonens resultater frem til rapportering.

#### 4.2 Registrering av NVI-publikasjoner i NVA. Unit ber om innspill på de vurderingene som er gjort.

Som nevnt over mener USN at det er helt nødvendig at et nytt nasjonalt forskningsinformasjonssystem baseres på sentral import av metadata. Dette må gjøres av Unit.

I forslaget til ny prosess kan vi lese at «For sampublikasjoner som skal rapporteres til NVI kan det være hensiktsmessig å forsøke å fordele arbeidsbyrden mellom de berørte institusjonene.» (s 9) En stor andel av norske vitenskapelige publikasjoner har siden Cristin ble etablert i 2010/11 blitt importert fra Web of Science og deretter Scopus av CERES/Unit. Å skulle gå over til en arbeidsflyt som fordeler ansvaret mellom de berørte institusjonene er svært uheldig.

Den foreslåtte anbefalingen om at «ansvaret fordeles med utgangspunkt i hvem som er korresponderende forfatter» er ikke realistisk å gjennomføre i praksis. I 2020 inkluderte NVI-rapporteringen i overkant av 28.000 vitenskapelige publikasjoner. Det er ikke mulig å koordinere registreringen av et slikt antall publikasjoner basert på hvem som er korresponderende forfatter, eller hvilken institusjon som har «den første i forfatterlista som har oppgitt en institusjon som skal rapportere til NVI.» (s 9). Sentral import vil samlet sett være mye mindre ressurskrevende.

Videre skriver Unit at «Hvis en NVI-publikasjon ikke er registrert i NVA innen rimelig tid etter at den har blitt publisert, registreres den ved en av de øvrige institusjonene som har forfattere på publikasjonen.» (s 9). Vi mener at dette vil skape unødvendig forvirring. Hvem er det Unit ser for seg at skal følge med på og ha ansvar for at dette gjøres? Ettersom det kun er forfatterne selv som vet hva som har blitt publisert når, vil det antageligvis være en av dem. Vi kan ikke innføre et forskningsinformasjonssystem som legger opp til denne typen merarbeid for norske forskere.

4.3 Kvalitetssikring ved registrering eller redigering av NVI-publikasjoner i NVA. Unit ber om innspill på de funksjonene som skal bidra til at metadata om en NVI-publikasjon skal bli så korrekte som mulig allerede når en ny registrering lagres i NVA, og dermed redusere behovet for redigering i ettertid.

I ny prosess for NVI-rapportering beskrives dette som følger:

«En tidsskriftartikkel som innfrir kravene til NVI-rapportering registreres i NVA ved å:

- velge enten forskningsartikkel eller oversiktsartikkel (og ikke noen av de andre alternativene for artikkel mhp innhold/målgruppe)
- velge tidsskrift med nivå 1 eller 2 ved oppslag mot Kanalregisteret
- angi at den har gjennomgått fagfellevurdering (jfr. at det finnes tellende tidsskrift som også publiserer andre typer artikler som ikke innfrir kravene)
- angi at den presenterer ny original forskning (jfr. at det finnes tellende tidsskrift som også publiserer oversettelser som sekundærartikler med ny referanse som ikke innfrir kravene)»

Så vidt vi kan se inneholder de to første punktene ikke noe nytt i forhold til dagens rutiner og struktur i Cristin.

Punkt tre og fire legger opp til at forfatteren må angi at publikasjonen er fagfellevurdert og presenterer ny original forskning. Dette er enda et eksempel på at ny rutine legger opp til mer manuelt arbeid for forfattere/forskere. I dag er disse punktene implisitt ivaretatt gjennom kategorisering – nettopp fordi kategorien vitenskapelig artikkel (første punkt over) kun inneholder fagfellevurderte artikler som presenterer originalforskning. USN ønsker ikke at et nytt system skal medføre mer registrering for forskere og andre forfattere, og foreslår derfor at funksjonene som beskrives i punkt 3 og 4 droppes.

#### 4.4 Kontroll av NVI-publikasjoner i NVA. Unit ber om innspill på dette.

Unit skriver at «Forslaget til NVI-rapportering i NVA omfatter ingen endringer i Rapporteringsinstruksen eller i dagens rutiner for beregning av publiseringspoeng, produksjon av statistikk og distribusjon av data om NVI-publikasjoner.» (innspillsdokument, side 3)

Rapporteringsinstruksen slår i punkt 2. Datagrunnlag fast at

«Den enkelte institusjon har ansvar for at det som rapporteres omfatter korrekte data for vitenskapelige publikasjoner i gyldige publiserings-kanaler. I dette ligger også et ansvar for å etablere lokalt tilpassede retningslinjer og rutiner for innsamling og kvalitetssikring av data.

For revisjonsformål skal institusjonene lagre og kunne stille til veie alle data som inngår i grunnlaget for rapporteringen.»

I følgebrevet står det at

«En registrering som innfrir kravene til NVI-rapportering vil være en NVI-publikasjon. Dvs inngå i den delmengden i NVA som utgjør Norsk vitenskapsindeks. *Det kreves ikke at hver institusjon som har forfattere på en publikasjon i tillegg må gjøre en manuell godkjenning av den enkelte registrering som innfrir kravene.*» (side 2, vår utheving)

Dersom institusjonen ikke selv må godkjenne egne publikasjoner vil, så vidt vi kan se, ikke punkt 2 i Rapporteringsinstruksen være ivaretatt. Hvis intensjonen med foreslåtte instruks likevel er at alle institusjonene «må gjøre en manuell godkjenning av den enkelte registrering» kan vi ikke forstå hvordan dette skiller seg fra dagens instruks.

Vi skulle gjerne sett at Unit utdyper hva de har ment med dette punktet.

#### 4.5 Ferdigstilling av institusjonens NVI-rapportering i NVA. Unit ber om innspill på denne funksjonen.

USN har ingen kommentarer til denne funksjonen.

#### Kommentar til 4.7 Skisse av forlag til NVI-rapportering i NVA

Figuren «Prosess for NVI-rapportering i NVA» er vanskelig å tolke. Det kan for eksempel se ut til at kontroll skjer før registrering, ettersom pilen går fra kontroll til registrering og videre til ferdigstilling. Unit kan med fordel utvikle en mer detaljert figur som viser dataflyt og arbeidsoppgaver knyttet til NVI-rapporteringen.

I tillegg til en slik figur tror vi det ville vært en fordel om Unit kunne definere en del av begrepene som benyttes, slik at vi sikrer en felles forståelse av hvem som gjør hva på de ulike stadiene i arbeidsprosessen.

### Oppsummering

I sum mener USN at den foreslåtte prosessen vil medføre dårligere datakvalitet i forskningsinformasjonssystemet og merarbeid for både forskere og ansatte i bibliotek/forskningsadministrasjon. Dette er svært uheldig.

Vi vil derfor anmode Unit om å utsette lanseringen av nytt nasjonalt forskningsinformasjonssystem/vitenarkiv og medfølgende prosess for NVI-rapportering til det følgende er på plass:

- 1) Sentralimport – at Unit gjennomfører import av metadata om publikasjoner fra en eller flere databaser for alle institusjoner som skal benytte det nye systemet. Importen må ha høyere datakvalitet og oppdateringsfrekvens enn dagens sentralimport.
- 2) Manuell import basert på DOI og/eller lenke – at metadata om publikasjoner som av ulike grunner ikke har kunnet inkluderes i sentralimporten kan hentes basert på oppslag på DOI eller lenke til publikasjon hos utgiver.
- 3) Import av fulltekstdokumenter – at systemet har automatisert funksjonalitet for at vitenskapelige artikler i open access tidsskrifter eller som er publisert med en creative commons lisens i et abonnementstidsskrift (jfr. Unit avtalene) kobles til metadata fra sentralimport og legges i nasjonalt vitenarkiv.
- 4) Godt brukergrensesnitt for manuell registrering av publikasjoner som verken ivaretas av sentral import eller manuell import basert på DOI/lenke til utgiver.

5) Rutiner for kontroll og godkjenning som innebærer mindre manuelt arbeid enn dagens NVI-rapportering.

Vennlig hilsen

Heidi Ormstad

viserektor for forskning

Thomas Slagsvold

forskningsdirektør